

Innst. 314 L

(2014–2015)

Innstilling til Stortinget fra transport- og kommunikasjonskomiteen

Prop. 109 L (2014–2015)

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om lov om posttjenester (postloven)

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Innledning

Samferdselsdepartementet fremmer i proposisjonen forslag til lov om posttjenester (postloven) for å

- tilpasse leveringsplikten til brukernes behov
- gjennomføre EUs tredje postdirektiv
- oppdatere regelverket som følge av de endringer som har skjedd i postmarkedet siden forrige revisjon av postregelverket
- styrke brukernes rettigheter og
- innarbeide relevante internasjonale forpliktelser i Verdenspostkonvensjonen

I en verden med mer elektronisk kommunikasjon, mindre brevpost og mer internetthandel betyr det en ny virkelighet for post- og pakkeomdeling. Departementet foreslår i proposisjonen å oppdatere lovverket fra 1996 til dagens situasjon, deriblant å harmonisere det med lovverk i andre land.

Det har over mange år vært registrert kraftige fall i antall postsendinger. Trenden forventes å fortsette fordi både offentlig sektor og næringsdrivende vil øke bruken av digital kommunikasjon. Dette skaper en stadig vanskeligere situasjon for den tilbyder som har leveringsplikt for ulønnsomme posttjenester, og vil medføre at de offentlige utgiftene til kjøp av slike tjenester vil øke betydelig.

Spesielt er behovet for lørdagsomdeling av post stadig synkende, og det omdeles kun en fjerdedel så

mye post på lørdag som de andre ukedagene. På den bakgrunn fremmes det forslag om å redusere antall omdelingsdager fra seks til fem. Det betyr at tilbyderne står fritt til å distribuere post på lørdager og søndager, men skattebetalerne skal ikke måtte kompensere for det. Særskilte løsninger skal ivareta omdeling av aviser på lørdager, og regler om dette vil fastsettes i forskrift.

Lovforslaget implementerer EUs tredje postdirektiv, noe som medfører full liberalisering av postmarkedet. I realiteten har dette markedet i lang tid vært eksponert for konkurranse på grunn av stadig økende bruk av elektronisk post. Forslaget innebærer at Posten Norge AS' (Postens) enerett på distribusjon av brev under 50 gram oppheves. Det åpnes dermed for fri konkurranse for pakker og brev under 50 gram. Enhetsporto for enkeltsendinger inntil 50 gram skal samtidig opprettholdes for å sikre et likeverdig posttilbud for folk flest over hele landet. Digitaliseringen vil uansett stå for den største og tøffeste konkurransen i markedet.

1.2 Bakgrunn

1.2.1 Postmarkedet i dag

Det overordnede målet på postområdet er å sikre et landsdekkende formidlingstilbud av postsendinger til rimelig pris og av god kvalitet til befolkning, næringsliv og myndigheter i hele landet. Målet blir i dag i all hovedsak fulgt opp gjennom egen regulering av sektoren, herunder krav i Postens konsesjon, bruk av overskudd fra enerettsområdet til å dekke ulønnsomme leveringspliktige tjenester og statlig kjøp av slike tjenester. Det er i dag krav til enhetsporto for hele landet for brevsendinger som er omfattet av Postens enerett, dvs. for brev under 50 gram.

Det primære målet med statens eierskap i Posten er knyttet til selskapets samfunnsoppdrag. Posten

skal drive sin virksomhet på forretningsmessig grunnlag og må derfor søke effektive løsninger.

Postens enerett har gradvis blitt redusert etter at gjeldende postlov trådte i kraft fra 1. januar 1997. Den 1. januar 2006 ble dagens enerettsgrense innført.

Reduksjonen i eneretten har ført til at selskaper med eksisterende distribusjonsnett for aviser og reklame har beveget seg inn på markedet for tynge brev som tidligere var Postens monopolområde. Konkurransen fra elektronisk kommunikasjon har, sammen med krav til kostnadsorientering, ført til at det ikke er høy lønnsomhet i brevmarkedet. Et av de mest markante utviklingstrekkene i postmarkedet er fallet i brevmengden.

Den delen av markedet der det ikke ser ut til å være noen form for konkurranse, er befordring av post fra privatkunder, det være seg brev eller pakker. I dette markedet er Posten i praksis eneste tilbyder. Ut fra utviklingen i andre europeiske land anser departementet at det neppe er realistisk at det vil vokse frem en konkurransesituasjon i dette segmentet.

Utviklingen med stadig fallende brevmengder vil gi en økning i behovet for statlig kjøp av ulønnsomme posttjenester. Sammen med overgangen til digital kommunikasjon, vil dette kunne gi et press mot nivået på leveringsplikten. Det vil bli utfordrende å sikre gode og rimelige basis posttjenester på dagens nivå.

Det skal fortsatt sikres et tilbud av grunnleggende posttjenester som er tilgjengelig for alle. Leveringspliktige tjenester vil, med unntak av lørdagsomdeling, ha samme omfang som i dag. Hvilket eller hvilke selskap som skal ha leveringsplikt, vil bestemmes ut fra direkteutpeking eller offentlig anskaffelse fra departementet. Med sikte på å finne den mest hensiktsmessige måten å velge leveringspliktig(e) selskap på, har Nasjonal kommunikasjonsmyndighet gjennomført en analyse av markedet.

1.2.2 Behovet for nytt regulatorisk rammeverk

Markedsutviklingen og endringer i postsektoren siden forrige revisjon av postregelverket har medført et behov for å oppdatere gjeldende postregelverk. I et liberalisert postmarked er det behov for å sikre at alle tilbydere har en forsvarlig klageordning for egne brukere. Det foreslås å styrke forbrukervernet i ny lov ved opprettelse av en brukerklagenemnd for posttjenester, samt å formalisere en klageordning som gir Nasjonal kommunikasjonsmyndighet kompetanse til å fatte vedtak i klagesaker mellom tilbyder og bruker av posttjeneste i saker som faller utenfor Brukerklagenemndas kompetanse.

Lovforslaget legger opp til at myndigheten fører tilsyn med at leveringspliktig tilbyder ikke skaper konkurransehindre for andre tilbydere i markedet.

1.2.3 Tredje postdirektiv

EUs første og andre postdirektiv er innlemmet i EØS-avtalen og er gjennomført i norsk rett gjennom gjeldende postlov.

Det tredje postdirektivet (2008/06/EF) ble vedtatt 20. februar 2008. Direktivet fullfører Kommisjonens arbeid med å åpne markedet for posttjenester for konkurranse. I tillegg gis det ytterligere bestemmelser om statenes forpliktelser når det gjelder universelle tjenester. Liberaliseringen skulle i utgangspunktet gjennomføres innen utgangen av 2010, dog med en mulighet for to års utsettelse for nærmere angitte medlemsland.

Lovforslaget med tilhørende postforskrift er blant annet ment å gjennomføre EUs tredje postdirektiv i norsk rett. Den største endringen i norsk rett er at Postens enerett på formidling av brev under 50 gram oppheves. Direktivet gir rom for å videreføre ordningen med leveringsplikt for et grunnleggende posttilbud.

De viktigste endringene i direktivet er etablering av et indre marked i EU for posttjenester.

For å sikre innbyggerne et minimumsnivå for levering og kvalitet på posttjenester, gir direktivet regler om leveringspliktige tjenester.

Direktivet gir anvisning på ulike muligheter for finansiering av leveringspliktige tjenester. Dette kan skje ved hjelp av offentlige tilskudd i form av direkte statsstøtte, indirekte finansiering ved bruk av offentlige anskaffelser eller ved fondsfinansiering.

Tredje postdirektiv gir i artikkel 11a myndighetene en mulighet til å pålegge tiltak for å ivareta brukernes interesser eller styrke konkurransen i markedet. Slike pålegg kan blant annet omfatte å gi alle tilbydere tilgang til deler av eksisterende infrastruktur eller til deler av de leveringspliktige tjenestene, for eksempel postnummersystem, adressedatabaser, postbokser, postkasser, adresseendringsregister, leveringspliktig tilbyders system for ettersending av postsendinger og system for retur av ikke-leverbar postsending. Tiltakene skal ses i lys av nasjonale behov.

For øvrig gir direktivet nye bestemmelser om at både nasjonale regulatorer, konkurransemyndigheter og EU-kommisjonen har rett til innsyn i opplysninger som er nødvendige for å fatte vedtak om leveringspliktige tjenester og legge til rette for at markedsforholdene er rettfærdige.

For å beskytte og styrke forbrukernes rettigheter settes det i artikkel 19 krav om at klageordning på postområdet også skal omfatte posttjenester utenfor området for leveringspliktige tjenester.

Departementet har under prosessen med å vurdere innføring av direktivet utredet konsekvensene av en liberalisering i postmarkedet i flere omganger, jf. omtale i pkt. 2.2.2 i proposisjonen. Departementet

konkluderer ut fra disse rapportene at en liberalisering av det norske postmarkedet er samfunnsøkonomisk lønnsomt, og at det ikke er sannsynlig at liberaliseringen fører til reduserte lønninger i postsektoren.

1.2.4 Forslag til ny lov om klageorganer for forbrukersaker

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet har sendt forslag til ny lov om klageorganer for forbrukersaker på høring 9. oktober 2014.

Det foreslås i lovforslaget at det opprettes en brukerklagenemnd for posttjenester, enten ved opprettelse av en ny nemnd eller ved at oppgavene tillegges en eksisterende nemnd. Inntil slik nemnd er opprettet er det i høringsforslaget til Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet lagt opp til at slike tvister vil kunne bringes inn for Forbrukerrådet.

1.2.5 Verdenspostforeningen/Internasjonale forpliktelser

Norge er medlem av Verdenspostforeningen (Universal Postal Union, UPU), en global organisasjon med 192 medlemsland tilsluttet FN-systemet. Formålet med foreningen er å sikre fri bevegelse av post over landegrensene over hele verden, og fastsette nærmere regler for gjennomføringen av dette.

Lovforslaget gir hjemler for å sikre at Norges forpliktelser overfor UPU blir tilstrekkelig ivaretatt.

1.2.6 Høring

Samferdselsdepartementet sendte 22. oktober 2014 forslag til ny postlov og postforskrift på høring med frist 26. januar 2015 for å gi innspill, jf. pkt. 2.3 i proposisjonen. Omtale av en rekke av høringsuttalelsene fremkommer under de enkelte kapitler i proposisjonen som omhandler innholdet i loven.

1.2.7 Vurdering av behovet for en minimumsregulering av tilbydere av sikker digital posttjeneste

Departementet foreslo i høringen å regulere sikker digital posttjeneste for å sikre en minimumsstandard for kommersielle tilbud av slik posttjeneste.

Departementet ba særlig om høringsinstansenes syn på om postloven burde inneholde en minimumsregulering av sikker digital posttjeneste.

På bakgrunn av høringsuttalelsen velger departementet å ta ut forslaget til minimumsregulering av sikker digital posttjeneste i postloven. Departementet vil vurdere om problemstillingene bør utredes nærmere i et bredere forum.

1.3 Mål og prinsipper for nytt regelverk

1.3.1 Tilrettelegging for konkurranse

Departementet foreslår at alle tilbydere i markedet fortsatt får mulighet til å benytte eksisterende postnummersystem. Lovforslaget inneholder også en plikt for leveringspliktig tilbyder til å tilby tilgang til adresseendringer for andre registrerte tilbydere på åpne, objektive og ikke-diskriminerende vilkår og til kostnadsorientert pris. Videre foreslås at leveringspliktig tilbyder skal imøtekomme rimelige anmodninger om å viderebefordre postsendinger, dvs. formidling av postsendinger til adressat på vegne av annen tilbyder, på ikke-diskriminerende vilkår. Det foreslås videre at leveringspliktige tilbydere kan få rett til tilgang til avlåste utleveringspostkasser når avtale med postkasseseier ikke kommer i stand, og at andre tilbydere på visse vilkår kan få slik rett.

1.3.2 Kjøpsordning for ulønnsomme tjenester

Posten er i dag pålagt å utføre leveringspliktige post- og banktjenester, som delvis kan være bedriftsøkonomisk ulønnsomme. Det har vært lagt til grunn at ulønnsomheten skal finansieres ved enerettsoverskudd og eventuelt ved statlig kjøp.

Etter at et forventet enerettsoverskudd på 176 mill. kroner ble lagt til grunn, ble det bevilget 418 mill. kroner til statlig kjøp for 2015. Hvilket nivå som legges til grunn som en bedriftsøkonomisk lønnsom tilpasning, fremkommer av de strategiske valg som er forankret i Postens § 10-plan.

Lovforslaget innebærer at dagens ordning med konsesjon avskaffes og erstattes med at en eller flere tilbydere får plikt til å levere de leveringspliktige tjenestene i hele eller deler av Norge. Det åpnes for at myndigheten i tillegg kan velge en kombinasjon av utpeking og offentlig anskaffelse.

Lovforslaget legger opp til at direkteutpekt leveringspliktig tilbyder skal kunne kompenseres for sine nettokostnader knyttet til ulønnsomme posttjenester. Kompensasjon til en leveringspliktig tilbyder som er valgt gjennom en anbudsprosess vil begrense seg til avtalt pris. Begge former for kompensasjon er tenkt gjort gjennom bevilgninger til statlig kjøp over statsbudsjettet.

1.3.3 Regulering gjennom lov og forskrift

Posten er etter gjeldende rett tildelt konsesjon for å tilby leveringspliktige tjenester innenfor enerettsområdet. Departementet foreslår at gjeldende konsesjon opphører. Departementet legger opp til at pliktene som fremgår av konsesjonen i all hovedsak videreføres, delvis i lovforslaget, delvis i forskrift og delvis i avtale med leveringspliktig tilbyder, eller i enkeltvedtak ved direkte utpeking av slik tilbyder.

Lovforslaget legger opp til at de leveringspliktige tjenestene og de spesielle samfunnspålagte oppgavene som i dag følger av Postens konsesjon, i all hovedsak videreføres. Dette er viktig for å sikre brukerne i hele landet gode og fremtidsrettede posttjenester til en overkommelig pris, og for å ivareta de postpolitiske målsettingene også i fremtiden.

1.4 Erfaringer fra andre land

Ved vedtakelsen av tredje postdirektiv ble de fleste medlemsland i EU forpliktet til å liberalisere postmarkedet fra 2011. Elleve medlemsland ble gitt utsatt frist til 2013. Alle medlemsland har som følge av dette nå opphevet eneretten. Det er imidlertid i varierende grad blitt reell konkurranse på postmarkedet i de enkelte EU-land. I kapittel 4 i proposisjonen følger omtale av noen EU-land som det anses relevant å sammenlikne med.

1.5 Innføring av tredje postdirektiv

EUs første og andre postdirektiv er innlemmet i EØS-avtalen og er gjennomført i norsk rett gjennom gjeldende postlov. Det tredje direktivet er ennå ikke en del av EØS-avtalen, men i Sundvolden-erklæringen ble det slått fast at regjeringen Solberg ville oppheve den norske reservasjonen mot direktivet.

Departementet har fått gjennomført flere utredninger for å vurdere hvilke følger en innføring av tredje postdirektiv vil ha i det norske markedet.

Utredningene viser at gevinsten ved innføring av full konkurranse er at kundene med store brevvolumer får lavere kostnader og at konkurransen bidrar til innovasjon. I tillegg vil videreføring av ordningen med enhetsporto for enkeltstendinger opp til 50 gram sikre at forbrukere ikke opplever urimelige geografiske prisforskjeller som eventuelt kan inntreffe på grunn av manglende konkurranse. Utredningene viser blant annet at for samfunnet som helhet vil liberaliseringen gi en gevinst. Imidlertid viser utredningene at dersom servicenivået på de leveringspliktige tjenestene videreføres, vil bevilgninger til statlig kjøp måtte øke betraktelig. Dersom lørdagsomdeling avvikles, vil statens behov for støttekjøp av slike tjenester reduseres.

Departementet mener på bakgrunn av tilgjengelig informasjon at det er nedgangen i brevmengden på grunn av e-substitusjon som fører til behov for endringer i de leveringspliktige tjenester, og ikke innføringen av tredje postdirektiv i seg selv. Når det gjelder høringsinstansenes bekymring for at gjennomføringen av direktivet vil bli dyrt, dårlig og distriktsfiendtlig, viser departementet til at ny postlov er en nødvendig omstilling for å møte fremtidige utfordringer i postmarkedet.

Departementet viser til at størstedelen av omsetningen til Posten allerede i dag er fra tjenester som er

i full konkurranse, og eneretten er kun knyttet til poststendinger under 50 gram. Departementet har tiltro til at Posten vil være i stand til å konkurrere i markedet også etter at det er fullt liberalisert.

Departementet foreslår at tredje postdirektiv gjennomføres i norsk rett gjennom vedlagte lovforslag.

1.6 Leveringsplikt

1.6.1 *Leveringspliktige posttjenester*

Etter gjeldende rett sikrer Postens konsesjon et landsdekkende tilbud av leveringspliktige tjenester til rimelig pris og god kvalitet.

Den forventede utviklingen i postmarkedet vil føre til at fastsettelsen av et grunnleggende servicenivå for posttjenester som alle skal ha tilgang til, blir stadig viktigere. En reduksjon i omfanget av leveringsplikten, for eksempel gjennom ytterligere reduksjon i antall omdelingsdager, vil kunne bli presert frem på lengre sikt.

Regjeringen foreslår å lovfeste det grunnleggende tjenestetilbudet som skal omfattes av leveringsplikten. Eventuelle endringer vil således måtte legges frem for Stortinget.

Det foreslås langt på vei å videreføre gjeldende servicenivå for de leveringspliktige posttjenestene. Når det gjelder antall omdelingsdager, foreslås imidlertid en reduksjon fra seks til fem dager i uken. For aviser foreslås en hjemmel i loven for å forskriftsregulere krav til leveringsplikt på lørdager i områder der det ikke eksisterer noe alternativt avisdistribusjonsnett.

Leveringsplikten skal sikre fem dagers omdeling av brevpost inntil 2 kg, aviser og blad i abonnement inntil 2 kg og lettgods inntil 20 kg, rekommanderte poststendinger og verdipost, begge inntil 2 kg. I tillegg foreslås videreført ordningen med gratis formidling av visse poststendinger til blinde, svaksynte, krigsfanger og sivilt internerte.

Hvilke tilbydere som skal ha leveringsplikt, avgjøres gjennom anbudskonkurranse eller direkteutpeking. Det vil blant annet kunne stilles krav til fremsendingstid innenfor de rammer for servicenivået som følger av internasjonale forpliktelser. Servicenivå for leveringspliktige tjenester vil fastsettes nærmere i avtale eller enkeltvedtak. Dette gir en viss fleksibilitet til å tilpasse servicenivået til markedsutviklingen og brukernes behov.

Det foreslås i lovforslaget § 8 at leveringsplikten ikke skal gjelde for brukere der det ikke foreligger kjent adresse, utleveringspostkasse, postboks eller annen avtalt ordning for mottak av poststendinger.

Det åpnes for at myndigheten kan direkteutpeke leveringspliktig tilbyder eller sikre de leveringspliktige tjenestene gjennom en offentlig anbudsprosess,

eller ved en kombinasjon av disse to, jf. pkt. 6.4 i proposisjonen.

1.6.2 Enhetsporto

Posten er i dag pålagt å ha enhetsporto for post-sendinger omfattet av eneretten (brev under 50 gram), uavhengig av om det er enkelt-sendinger eller massesendinger.

Departementet foreslår å videreføre ordningen med enhetsporto, men begrenset til enkelt-sendinger under 50 gram. Dette gjøres for å sikre forbrukere og mindre næringslivskunder mot eventuelle geografiske prisforskjeller. Det foreslås at myndigheten skal kunne avtale eller pålegge prisen for enhetsporto dersom det blir nødvendig.

Brukere av posttjenester som sender et større volum vil kunne nyte godt av eventuelle prisreduksjoner som konkurransen kan gi i markedet. Et eventuelt krav om enhetsporto for massesendinger ville ført til at leveringspliktig tilbyder ikke kan konkurrere om de mest lønnsomme kundene. Dette ville igjen bety at leveringspliktig tilbyder ville sitte igjen med ansvaret for distribusjon av de ulønnsomme postsendingene, noe som vil kunne føre til høyere enhetsporto eller økt behov for statlig støtte.

1.7 Tilrettelegging for konkurranse

Etter gjeldende rett er tilgang til utleveringspostkasser et privatrettslig forhold som må avtales mellom den enkelte postkasseseier og den som ønsker tilgang til postkassene. Postens konkurrenter har tidligere etterlyst en regulering av dette området, fordi store deler av postmarkedet allerede har vært åpent for konkurranse.

Lovforslaget opphever Postens monopol og innfører en lett tilgangsregulering for å legge til rette for konkurranse.

Det foreslås i lovforslaget at leveringspliktige tilbydere kan få rett til tilgang til avlåste utleveringspostkasser når avtale med postkasseseier ikke kommer i stand, og at andre tilbydere på visse vilkår kan få slik rett. Forslaget til bestemmelse tar sikte på å balansere privat eiendomsrett opp mot hensynet til konkurranse i postsektoren.

Videre foreslås at leveringspliktig tilbyder skal imøtekomme rimelige anmodninger om å videreformidle postsendinger, dvs. formidle postsendinger til adressat på vegne av annen tilbyder, på ikke-diskriminerende vilkår.

Det er ingen regulering av postnummersystemet i gjeldende rett. Det offentlige postnummersystemet ble etablert av det statlige Postverket og forvaltes i dag av Posten. Lovforslaget legger opp til en offentlig forvaltning av postnummersystemet.

Lovforslaget inneholder en plikt for leveringspliktig tilbyder til å tilby tilgang til adresseendringer

for andre registrerte tilbydere på åpne, objektive og ikke-diskriminerende vilkår og til kostnadsorientert pris.

Lovforslaget omfatter ikke bestemmelser om tilgang til leveringspliktig tilbyders innsamlings- og distribusjonsnett.

Det er ingen regulering av tilgang til adresseregister i gjeldende rett. Posten har i dag et register som de oppdaterer løpende med adresseendringer og omadresseringer.

1.8 Utleveringspostkasse

I postloven 29. november 1996 nr. 73 ble det innført en konsesjonsordning. Nærmere vilkår for postlevering ble fastsatt av myndighetene gjennom konsesjonsvilkår.

Hovedregelen for plassering av utleveringspostkasser følger av Postens konsesjon vedlegg 1, og fastsetter at utleveringspostkassen skal plasseres på eller «i nærheten av» næringseiendom eller fast helårlig bolig.

I tillegg til reglene om postkassепlassering i vedlegg 1, er det med grunnlag i sosiale og individuelle hensyn fastsatt i Postens konsesjon at bevegelsehemmede skal få utlevert postsendinger nærmere enn normal plassering for utleveringspostkasser.

Lovforslaget gjeninnfører en plikt for postmottakere til å ha en postkasse. Denneplikten ble opphevet da gjeldende postlov trådte i kraft. Det har i praksis vist seg at det er behov for en slik plikt. Reguleringen av utleveringspostkasse foreslås flyttet fra konsesjon til lov- og forskriftsnivå. Det foreslås å videreføre regler om at leveringspliktig tilbyder kan anmode eier av postkasse om å flytte denne til et sted som er egnet for utlevering av post. Videre foreslås det gitt hjemmel til å gi regler om plassering av utleveringspostkasse i forskrift. Det foreslås også regler om avstandskrav for plassering av postkasse, ulike avstandskrav for tettbygd og spredtbygd strøk, og unntak fra avstandskravene. Departementet tar sikte på å fastsette et tak på hvor mange faste helårlige boliger eller næringseiendommer som kan falle inn under unntaksreglene for å hindre at det oppstår usikkerhet om anvendelsen av unntaksbestemmelsene. Taket vil bli fastsatt til 3 500, dvs. 0,15 prosent av det totale antall husholdninger i Norge.

Videre foreslås av hensyn til sosiale og individuelle forhold adgang til å forskriftsfeste gjeldende krav til særlige regler for plassering av utleveringspostkasser for bevegelsehemmede.

1.9 Krav til alle tilbydere

1.9.1 Kort om lovforslaget

Lovforslagets kapittel 3 inneholder generelle bestemmelser som gjelder for alle tilbydere som

omfattes av lovens virkeområde. Det stilles blant annet krav til registrering av tilbydere i postmarkedet og hvordan postsendinger skal behandles og sikkerheten i postnettet ivaretas.

Alle tilbydere skal utarbeide og offentliggjøre leveringsvilkår. Når det gjelder håndtering av postsendinger, skal dette skje på en forsvarlig måte for å unngå tap og skade.

1.9.2 Utlevering og retur av feiladressert postsendning

Etter gjeldende rett er Posten gjennom konsesjon pålagt å tilby retur av postsendinger til avsender ved ukjent adresse eller dersom adressat ikke ønsker å motta sendinger. Plikten er begrenset til leveringspliktige postsendinger.

Det foreslås en ny bestemmelse i § 26 som pålegger alle tilbydere å forsøke å utlevere feiladressert post til riktig adressat. Dersom dette ikke er mulig, skal postsendingen returneres til avsender. Tilbyders aktivitetsplikt begrenser seg til å forsøke å finne rett adresse uten innsats som er svært ressurskrevende.

1.9.3 Ikke-leverbar postsendning

Ubesørgelig postsendning reguleres i gjeldende postlov § 11 og i postforskriften § 11. Bestemmelsene pålegges enhver posttilbyder å kunne håndtere ubesørgelig post.

Forslaget til bestemmelse i § 27 viderefører til en viss grad gjeldende rett, men departementet foreslår at begrepet «ubesørgelig postsendning» erstattes av det mer tidsmessige og selvforklarende begrepet «ikke-leverbar postsendning».

Det stilles særlige krav til håndtering av ikke-leverbare postsendinger, det vil si postsendinger som ikke kan utleveres til rett adressat eller returneres til avsender. Alle tilbydere plikter å ha et system som behandler disse postsendingene på en forsvarlig måte, eller de at de overlater behandlingen til en tilbyder som har godkjent system.

1.9.4 Erstatning for tap, skade og forsinkelse m.v.

Etter gjeldende postlov § 22 skal alle tilbydere av posttjenester betale erstatning for tap, skade og forsinkelse for registrerte postsendinger.

Det er foreslått regler om erstatning og ansvarsbegrensning, for å sikre at alle tilbydere som faller inn under loven, stilles overfor de samme minstekrav til erstatningsordninger. Forslaget er en videreføring av gjeldende rett om at alle tilbydere av posttjenester skal betale erstatning for tap, skade og forsinkelse for registrerte postsendinger. Det foreslås ikke å videreføre plikten i gjeldende rett til å betale erstatning for uregistrert postsendning.

1.9.5 Taushetsplikt

Gjeldende postlov av 1996 regulerer taushetsplikten i § 13, som i hovedsak videreførte § 8 i postloven fra 1928. Historisk sett har taushetsplikten i postloven hovedsakelig knyttet seg til postsendings innhold, i tillegg til en grunnleggende plikt for tilbyder til å beskytte informasjon om brukerne av posttjenesten.

Departementet anser det som viktig å videreføre visse grunnleggende krav til taushetsplikt for tilbydere av posttjenester. Krav til taushetsplikt foreslås tatt inn i § 30.

Det foreslås en videreføring og presisering av taushetspliktbestemmelsen i gjeldende lov. Hensynet bak bestemmelsen er å sikre at informasjon som tilbyder får kjennskap til gjennom virksomheten, og som omfattes av taushetsplikten, ikke tilflyter uvedkommende. Bestemmelsen klargjør når offentlig myndighet kan få tilgang til opplysninger i medhold av lov, og når det eventuelt må foreligge avgjørelse fra domstol. I lovforslaget presiseres at graderte adresseopplysninger omfattes av taushetsplikten.

1.9.6 Politiattest

Bestemmelsen er ny. Postloven gir i dag ikke hjemmel for utstedelse av politiattest til bruk for vandelskontroll og vurdering av egnethet i forbindelse med ansettelser hos posttilbyder.

Forslaget om politiattest er forankret i lov 28. juni 2010 nr. 16 om behandling av opplysninger i politi og påtalemyndigheten (politiregisterloven) og forskrift 20. september 2013 nr. 1097 om behandling av opplysninger i politiet og påtalemyndigheten (politiregisterforskriften).

Det foreslås å innføre krav til utstedelse av ordinær politiattest til bruk for vandelskontroll og vurdering av egnethet i forbindelse med ansettelser hos posttilbyder i stillinger som medfører behandling av postsendinger. For ansettelse i sikkerhetsrelaterte stillinger og enkelte lederstillinger foreslås det at det kan kreves uttømmende og utvidet politiattest.

1.10 Sanksjoner

1.10.1 Overtredelsesgebyr

Bestemmelsen om overtredelsesgebyr er ny i postlovsammenheng.

Det foreslås innført en hjemmel for å ilegge overtredelsesgebyr for brudd på utvalgte bestemmelser.

1.10.2 Tvangsmulkt

Gjeldende postlov fastsetter at departementet kan treffe vedtak om en daglig løpende tvangsmulkt for å sikre at «regler med hjemmel i loven» overholdes. Nasjonal kommunikasjonsmyndighet har fått delegert myndighet til å treffe vedtak om tvangsmulkt.

Departementet foreslår å videreføre gjeldende bestemmelse om tvangsmulkt. Muligheten til å ilegge tvangsmulkt er erfaringsmessig et effektivt virkemiddel for å sikre at plikter fastsatt i lov, forskrift eller enkeltvedtak etterlevs.

1.10.3 Straff

Gjeldende postlov fastsetter i § 24 at uaktsomme og forsettelige overtredelser av §§ 4 (konesjonspliktig postformidling), 6 (enerett) og 7 (frimerker og andre frankeringsmidler) eller forskrifter gitt med hjemmel i disse kan straffes med bøter eller fengsel i inntil tre måneder. Videre kan uaktsomme og forsettelige overtredelser av § 13 (taushetsplikt) straffes på samme måte.

Det foreslås å videreføre en bestemmelse som gjør det mulig å straffe overtredelse av enkelte bestemmelser i den nye postloven. Straffebestemmelsen i gjeldende postlov blir i hovedsak foreslått videreført. Strafferammen foreslås økt fra bøter eller fengsel i inntil tre måneder til bøter eller fengsel i inntil seks måneder.

1.11 Øvrige endringer

1.11.1 Klageordning

Etter gjeldende rett er det stilt krav i Postens konsesjon om at selskapet skal ha en klageordning som gjør det mulig for brukerne å få behandlet ethvert spørsmål om de leveringspliktige tjenestene. Nasjonal kommunikasjonsmyndighet fører i dag et overordnet tilsyn med at Posten opptrer i samsvar med postregelverket, herunder konsesjonen.

Det foreslås i lovutkastet § 39 om tilbyders klageordning at alle tilbydere skal ha en klageordning for egne brukere som behandler klager fra brukerne i første instans. Det foreslås også å sette enkle krav til tilbyders klageordning.

Det foreslås å opprette en brukerklagenemnd i § 40. Brukerklagenemnda skal behandle klager på tilbyder fra forbrukere og små bedrifter i saker som gjelder forbrukerforhold, jf. § 40. Klagen som bringes inn for Brukerklagenemnda skal som hovedregel allerede ha vært behandlet av tilbyders egen klageordning. Det legges opp til at Brukerklagenemnda skal ha en forenklet saksbehandling og gi rådgivende uttalelser. Nemnda skal finansieres av tilbyderne.

Videre foreslås det at Nasjonal kommunikasjonsmyndighet skal behandle klager fra brukerne som ikke gjelder forbrukerforhold, klager i tvister mellom tilbyderne og klager i tvister mellom eier av utleveringspostkasser eller postboksanlegg og tilbyder av posttjeneste, jf. § 41. Klager fra brukerne omfatter for eksempel klager som gjelder brudd på taushetsplikt med videre.

1.11.2 Formidling av forhåndsstemmer

Formidling av forhåndsstemmer er ikke regulert i gjeldende rett.

Bortfall av lørdag som ordinær distribusjonsdag siste helgen før valg vil kunne medføre økte utfordringer med å få frem forhåndsstemmer tidsnok, og departementet foreslår derfor en hjemmel til å pålegge eller inngå avtale om formidling av forhåndsstemmer siste helg før lokal- og stortingsvalg.

Departementet viser til at den foreslåtte bestemmelsen i § 12 åpner for at tjenester kan kjøpes fra allerede eksisterende tjenestetilbydere.

Det er videre viktig å merke seg at et slikt kjøp dekkes utenom den vanlige ordningen med finansiering eller kjøp av leveringspliktige tjenester.

1.12 Økonomiske og administrative konsekvenser

1.12.1 Oppheving av enerett

Opphevingen av Postens enerett er beregnet til å gi en samfunnsøkonomisk gevinst gjennom at økt konkurranse fører til effektiv ressursbruk, kostnadsreduksjon og innovasjon. Økt konkurranse kan også øke behovet for statlig kjøp av ulønnsomme posttjenester fordi marginene i lønnsomme deler av leveringsplikten blir mindre. De siste årene har bevilgningene til statlig kjøp økt, som følge av fall i brevmengden på grunn av e-substitusjon. I statsbudsjettet for 2015 er det budsjettet med 418 mill. kroner til statlig kjøp av ulønnsomme posttjenester.

Økningen i statlig kjøp i årene fremover vil først og fremst avhenge av hvor raskt brevmengden fortsetter å falle.

1.12.2 Reduksjon i antall omdelingsdager

Forslaget om å redusere antall omdelingsdager fra seks til fem dager i uken, ventes å redusere behovet for statlig kjøp av ulønnsomme posttjenester med 400 mill. kroner per år.

1.12.3 Lørdagsomdeling av aviser

Det er foreslått en forskriftshjemmel som gir myndigheten adgang til å fastsette krav til lørdagsomdeling av aviser til abonnenter i områder der det ikke eksisterer et alternativt avisbudnett. En slik ordning er kostnadsberegnet til mellom 50 og 120 mill. kroner per år.

1.12.4 Formidling av forhåndsstemmer ved valg

Lovforslaget legger opp til at myndigheten kan inngå avtale med eller pålegge leveringspliktig tilbyder å sikre innsamling og utlevering av forhåndsstemmer innenriks siste helg før valgdag ved stortings-, fylkestings- og kommunestyrevalg. En slik ordning vil medføre merkostnader på mellom 2 og 5

mill. kroner hvert valgår. Det er myndigheten som har ansvar for valg i Norge som vil være ansvarlig for å dekke eventuelle merkostnader.

1.12.5 Brukerklagenemnd

Lovforslaget legger opp til at det innføres en brukerklagenemnd. Kostnaden for etablering og drift av en slik nemnd er foreslått dekket av tilbyderne i markedet.

1.12.6 Politiattest

Lovforslaget gir hjemmel for tilbyderne til å kreve politiattest ved nyansettelser. Det er vanskelig å anslå nøyaktig hvor mange politiattester det kan dreie seg om, men departementet antar at det kan dreie seg om mellom 600 og 700 politiattester per år.

Departementet legger til grunn at kostnadene ved politiattest etter forslaget ikke vil overstige 200 000 kroner i året for det offentlige.

1.12.7 Portofrihet for blinde og svaksynte

Lovforslaget legger opp til at det skal være portofrihet for visse typer postsendinger til og fra blinde og svaksynte. Posten, Blindedeforbundet og Adaptor har anslått at forslaget vil kunne innebære en økning i kostnadene knyttet til statlig kjøp av ulønnsomme posttjenester i størrelsesorden 1,5 til 2 mill. kroner per år.

1.12.8 Ressursbruk hos myndigheten

Endringene i reguleringen medfører også endringer i arbeid og ansvar for postmyndigheten. Det anslås at Nasjonal kommunikasjonsmyndighet vil måtte øke ressursbruken til å følge opp postmarkedet med mellom to og tre årsverk.

2. Komiteens merknader

2.1 Generelle merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kjell-Idar Juvik, Ingvild Kjerkol, Sverre Myrli, Magne Rømmetveit og fung. leder Eirin Sund, fra Høyre, Torill Eidsheim, Nils Aage Jegstad, Helge Orten og Marvin Wiseth, fra Fremskrittspartiet, Ingebjørg Amanda Godskesen, Åse Michaelsen og Roy Steffensen, fra Kristelig Folkeparti, Hans Fredrik Grøvan, fra Senterpartiet, Janne Sjelmo Nordås, og fra Venstre, Abid Q. Raja, ser behovet for å oppdatere og modernisere postloven fra 1996 til dagens situasjon, og harmonisere den med lovverk i andre land. Komiteen har registrert en utvikling i retning av

stadig større grad av digitalisering i samfunnet, der e-post og andre digitale løsninger har blitt en stor konkurrent til tradisjonell brevpost. Samtidig er det en utvikling i retning av at kommunikasjon, nyhetsformidling og underholdning i stadig større grad skjer på digitale flater. Dette er en ønsket utvikling som gir innbyggerne stadig nye muligheter og tilbud, og komiteen er opptatt av å legge best mulig til rette for at flest mulig skal kunne ta del i denne utviklingen.

Komiteen har registrert at digitaliseringen av samfunnet har ført til at volumet av adressert brevpost ved utgangen av 2015 vil ha blitt redusert med 50 pst. siden år 2000. Det er forventet at denne utviklingen vil fortsette, og at tilsvarende tall er 70 pst. i år 2022.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, har videre registrert at volumet på lørdag er ca. ¼ av volumet på en vanlig virkedag, og at behovet for å levere post på lørdager er kraftig redusert, og at dette utløser et behov for å vurdere omfanget av leveringsplikten.

Flertallet har merket seg at lovforslaget implementerer EUs tredje postdirektiv, noe som medfører full liberalisering av postmarkedet. Tidligere har EUs første og andre postdirektiv blitt implementert, slik at det kun er markedet for brev under 50 gram som i dag ikke er åpnet for konkurranse. Det betyr at alle aktørene med en ny postlov kan tilby sine produkter i hele markedet. Flertallet er samtidig fornøyd med at prinsippet om leveringsplikt og enhetsporto for enkeltsendinger opprettholdes for å sikre et likeverdig posttilbud for folk flest i hele landet.

Flertallet er opptatt av å tilpasse postloven, og regler og forskrifter i tilknytning til den, til dagens virkelighet. Digitaliseringen av samfunnet setter helt nye krav, og lovgivingen må tilpasses deretter. En moderne postlov vil gjøre det mulig for aktørene i dette markedet å tilby sine tjenester i hele markedet og bidra til en utvikling av produkter og tjenester til innbyggere og bedrifter som er i tråd med dagens forventninger. Digitaliseringen av samfunnet må ses som en mulighet og ikke som en trussel. Når stadig flere bruker e-post, digital postkasse eller andre elektroniske kommunikasjonsmidler, er det fordi det er en ønsket produktutvikling og gir et bedre tilbud til brukerne. Det er altså ikke et problem, men krever at man gjør tilpasninger i de tradisjonelle posttjenestene.

Flertallet har merket seg at opposisjonen ser konkurranse som et problem. Det er i den sammenheng verdt å merke seg at store deler av postmarkedet allerede i dag er åpnet for konkurranse, og at det har

skjedd på en positiv måte. Når også markedet for sendinger under 50 gram åpnes for konkurranse, vil bedriftene ha flere tilbydere å forholde seg til, og det er rimelig å tro at det over tid vil gi lavere priser for næringslivet og et bedre tilbud.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet vil vise til at årsaken til at volumene er lave på lørdager, er at det allerede er gjennomført servicereduksjoner denne dagen, slik at det bare er prioritert post som nå omdeles.

Disse medlemmer vil videre vise til at det er kun de stedene det blir reell konkurranse om post at næringslivet vil kunne nyte godt av billigere posttjenester, noe som vil føre til en konkurransevridning til fordel for næringslivet i Oslo-området og som en ulempe for næringsliv utenfor Oslo-området.

Disse medlemmer vil peke på at alle aktørene kan tilby i hele markedet, men de vil velge de tjenestene, de kundene og de geografiske områdene der det er mulig å skape profitt. Dermed overlates det til leveringspliktig tilbyder, statseide Posten, det vil si til fellesskapet, å håndtere den ulønnsomme delen av markedet. Disse medlemmer mener derfor at det legges til rette for at private aktører kan skumme fløten og la fellesskapet sitte igjen med regningen.

Disse medlemmer vil peke på at dersom man beholder enhetsporto for enkeltsendinger, betyr det i realiteten at det også blir en makspris for masse-sendinger og at konsekvensen er at de som ikke nyter godt av konkurransen, enten ved å være geografisk utenfor det området som får konkurranse eller ved at man er for liten til å være interessant, vil måtte betale makspris. De som derimot er storkunder og i tillegg innenfor den geografiske delen av markedet det blir konkurranse i, vil få lavere priser. Det vil føre til at kostnadsnivået blir ulikt for de bedriftene som nyter godt av konkurransen og de som ikke gjør det.

2.2 Mål og prinsipper for nytt regelverk

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, har merket seg at markedsutviklingen og endringer i postsektoren siden forrige revisjon av postregelverket har medført et behov for å oppdatere gjeldende postregelverk. Gjeldende postlov gjenspeiler et marked som i stor grad var preget av monopol, mens dagens situasjon er et postmarked med flere tilbydere og sterk konkurranse fra digitale kommunikasjonsløsninger. Flertallet ser et behov for å tilpasse den nasjonale lovgivningen til disse endringene og til kravene som følger av implementeringen av EUs tredje postdirektiv. Postloven legger til rette for konkurranse i hele postmarkedet.

Flertallet har videre merket seg at det er behov for å styrke forbrukerinteressene gjennom en uavhengig brukerklagenemnd for posttjenester.

Flertallet har registrert at Posten Norges konsesjon opphører med ny postlov, men at kravet til leveringspliktig tilbyder skal kunne kompenseres for ulønnsomme posttjenester, videreføres, men behovet for støttekjøp reduseres betydelig ved at det ikke settes krav til postombringning på lørdager. Flertallet er fornøyd med at det viktige samfunnsansvaret som følger av dagens konsesjon, blir videreført gjennom lov, forskrift eller i avtale med leveringspliktig tilbyder.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at regjeringens forslag er basert på gamle utredninger og har overhodet ikke tatt hensyn til utviklingen i Norge eller EU de siste årene. Rapportene og utredningene som regjeringen bygger sin beslutning på, er foretatt i tidsrommet 2009–2010, og baserer seg på tallmateriale før dette. Regjeringen har ikke innhentet erfaringer fra de landene som har liberalisert etter at EUs tredje postdirektiv ble innført. Det er heller ikke gjennomført beregninger over hva dette vil komme til å koste for kundene, heller ikke for staten.

2.3 Innføring av tredje postdirektiv

Komiteen har merket seg at første og andre postdirektiv allerede er innført i Norge. Det betyr at det kun er brev under 50 gram som ikke er åpnet for konkurranse. Med innføringen av det tredje postdirektiv blir hele postmarkedet åpnet for konkurranse.

Komiteen viser til at konkurranse i markedet over 50 gram har ført til at det er flere selskaper som tilbyr distribusjon av brev og pakker. Ved å åpne hele markedet for konkurranse opphører Posten Norges monopol på brev under 50 gram, og flere aktører kan tilby sine tjenester i hele markedet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, har forventninger til at konkurranse i hele markedet vil gi lavere kostnader for bedrifter med behov for masseutsendelser.

Flertallet har registrert aktørenes tilbakemelding om at dette vil føre til en mer differensiert prising av masseutsendelser som i større grad reflekterer kostnadene ved forsendelsen. Flertallet har videre registrert at en begrenset grad av prisdifferensiering eksisterer allerede i dag i markedet over 50 gram, og at dette synes å være akseptert.

Flertallet er likevel opptatt av at prisdifferensieringen for post under 50 gram ikke gir et vesentlig annet prisbilde enn det man har sett i postmarkedet

for øvrig, og vil be departementet følge utviklingen nøye.

Flertallet er fornøyd med at enhetsportoer for enkeltendinger opprettholdes slik at folk flest vil ha et likeverdig tilbud uavhengig av hvor de bor.

Flertallet er positiv til at hele markedet for posttjenester åpnes for konkurranse. At flere aktører kan tilby sine produkter i hele markedet vil etter all sannsynlighet bety lavere kostnader for næringslivet. Særlig gjelder dette masseutsendelser. Konkurranse har også den funksjonen at det utfordrer aktørene og bidrar til økt innovasjon og produktutvikling.

Flertallet viser til de analysene som er gjort av å innføre EUs tredje postdirektiv. Det er konkludert med at konkurranse i hele postmarkedet vil gi en positiv samfunnsøkonomisk gevinst i form av lavere priser og økt innovasjon. Flertallet har også merket seg at det ikke blir vurdert å være en risiko for sosial dumping ved å innføre det tredje postdirektiv i Norge, fordi lønnsnivået i dette markedet i dag er i tråd med lønnsnivået for tilsvarende arbeidskraft ellers i privat sektor. Flertallet viser også til at Norge har et godt organisert arbeidsmarked.

Flertallet viser til at det i mange sammenhenger blir vist til utviklingen i EU. Som redegjort for i Prop. 109 L (2014–2015) er det valgt forskjellige løsninger i EU-landene, og det kan derfor være vanskelig å sammenligne med EU som helhet, eller EU-land som har valgt andre løsninger ved implementeringen av EUs tredje postdirektiv.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet vil vise til at i 2011, da den rød-grønne regjeringen meldte at Norge ville benytte reservasjonsrettet i EØS-avtalen for aller første gang, hevdet Høyres og Fremskrittspartiets representanter at dette var uansvarlig politikk og at det ville medføre økonomiske katastrofer gjennom sanksjoner fra EU og at regjeringspartiene satte hele EØS-avtalen i fare. Disse medlemmer vil peke på at det ble ikke slik, og nå – fire år etter implementering i de fleste medlemslandenes postlover – erkjenner EU selv at direktivet ikke leverer som lovet.

Disse medlemmer viser til at etter at arbeidet med å liberalisere de nasjonale postmarkedene i Europa ble igangsatt, fikk analysebyrået Wik-Consult i oppdrag av EU-kommisjonen å evaluere effekten av det tredje postdirektivet. Disse medlemmer vil peke på at høsten 2013 leverte Wik en svært omfattende dokumentasjon som konkluderer med at postdirektivet ikke leverer som lovet, og at med unntak av de største kundene har Europas innbyggere og næringsdrivende ikke fått billigere og bedre posttjenester – de har i stor grad fått det motsatte.

Disse medlemmer vil også trekke fram at østerrikske FORBA omtrent samtidig leverte en rap-

port om den nye postpolitikkenes virkning på postarbeidernes vilkår og rettigheter. Konklusjonen er nedslående: I mange av de landene som liberalisert postmarkedet i 2011 har arbeidstakernes lønns- og arbeidsbetingelser blitt satt under kraftig press, og i flere land har sosial dumping blitt en alvorlig trussel.

Disse medlemmer mener derfor at i dette perspektivet blir det merkelig at man innfører en politikk som ikke virker etter hensikten i EU, og det i et Norge som har helt spesielle geografiske utfordringer.

Disse medlemmer vil fremme følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen opprettholde den norske reservasjonen mot at EUs tredje postdirektiv inntas i EØS-avtalen. Stortinget går imot implementering av EUs tredje postdirektiv i norsk rett.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet mener at det er viktig med et likeverdig posttilbud over hele landet også når det gjelder masseutsendelser. Disse medlemmer mener det vil være viktig for både offentlig og privat virksomhet at det ikke er ulik pris på masseutsendelser forskjellige steder i landet. En prisdifferanse for masseutsendelser vil etter disse medlemmers syn være konkurransevridende til fordel for byer og sentrale strøk, der det vil være størst marked for konkurranse. Disse medlemmer er opptatt av å sikre at næringsaktører i distriktskommuner, og andre som har behov for masseutsendelser til og fra distriktskommuner, kommer like godt ut som resten av landet. Disse medlemmer ber regjeringen vurdere tiltak som kan iverksettes dersom det oppstår prismessige geografiske forskjeller som må utjevnes. Disse medlemmer vil peke på at en tilskuddsordning kan være et egnet virkemiddel for å sikre et likeverdig tilbud over hele landet også for masseutsendelser.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, er glad for at flertallet i komiteen ber departementet følge utviklingen nøye på dette området.

2.4 Leveringsplikt

Komiteen har registrert at prinsippet om leveringsplikt blir videreført i den nye postloven. Komiteen er enig med departementet i at det er fornuftig å lovfeste leveringsplikten slik at det ikke hefter noen tvil om hva den inneholder, og at eventuelle endringer i leveringsplikten må forankres i Stortinget.

Komiteen er opptatt av å sikre lørdagsombæring av aviser. Selv om mange aviser kan distribueres digitalt, er lørdagsavisen fremdeles viktig særlig for de mange lokalavisene.

Komiteen er fornøyd med at det legges opp til en hjemmel i loven for å forskriftsregulere krav til leveringsplikt på lørdager i områder der det ikke eksisterer noe alternativt avisdistribusjonsnett. Komiteen vil be departementet følge opp intensjonen i loven og sørge for at det kommer på plass en god løsning som sikrer tilgang til papiraviser på lørdag i hele landet.

Komiteen har merket seg at det i lovforslaget ikke foreslås bestemmelser om distribusjon på lørdager verken av medisiner, biologiske preparater eller av forhåndsstemmer ved stortings- og lokalvalg. Komiteen forutsetter at disse hensyn blir ivaretatt i avtalen mellom staten og leveringspliktig tilbyder, dersom behovet tilsier det.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, vil peke på at med et stadig fallende postvolum er det nødvendig å tilpasse antall ombæringsdager til behovet. Postvolumet på lørdager utgjør ca. ¼ av volumet på en vanlig virkedag. Flertallet slutter seg derfor til regjeringens forslag om å redusere antall ombæringsdager fra seks til fem ved å avvikle lørdagsombæringen av post.

Flertallet viser til at en stor del av avisvolumet allerede i dag blir distribuert av andre enn Posten Norge, både nasjonalt og lokalt. Flertallet er opptatt av at alle skal få aviser på lørdag, og at departementet gjør de nødvendige avtaler for at det skal skje også i de områdene der Posten Norge er eneste distributør. Flertallet er av den oppfatning at departementet gjennom forskrift og avtaler må søke å finne løsninger som er egnet for bransjen og som kan gjennomføres på en kostnadseffektiv måte.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at det i regjeringens forslag foreslås at lørdagsdistribusjon av aviser skal sikres gjennom forskrift, men at det ikke er klarlagt hvordan dette skal løses og hva kostnaden vil bli. Disse medlemmer vil understreke at en ordning hvor ikke det sørges for at staten også sikrer fremsending helt fra trykkeri til abonnent, vil være en kraftig forringelse av dagens praksis, og at det i så fall vil bety at lokalaviser som har abonnenter utenfor eget distrikt, må sørge for at et nødvendig antall aviser kommer frem til et titalls lokale distribusjonsheter i hele landet uten Postens hjelp.

Disse medlemmer mener det er sterkt uheldig at Stortinget ikke skal få ta del i beslutningen om hvordan distribusjonen av lørdagsaviser skal sikres.

Dersom Stortinget mener at Posten skal ha et ansvar for distribusjon fra trykkeri til abonnement, og prisen på denne tjenesten blir høyere enn antatt, burde jo Stortinget få ta stilling til dette.

Disse medlemmer vil vise til at Posten Norge allerede har varslet at ytterligere reduksjon i omdelingsdager og/eller lengre framsendingstid er aktuelt for å møte nedgangen i postvolumene, og volumene vil falle raskere med konkurranse enn uten konkurranse. Ved at det ikke stilles noen krav til konkurrentene som kommer inn på markedet, vil presset på leveringspliktig tilbyder om kutt i antall dager eller framsendingstid øke.

Disse medlemmer peker på at i forslaget til lov er det kun antallet distribusjonsdager Stortinget skal ta stilling til, mens framsendingstid skal ligge i forskrift og/eller konsesjon.

2.5 Tilrettelegging for konkurranse

Komiteen har merket seg at postloven legger opp til en lett tilgangsregulering for å legge til rette for reell konkurranse. Dette gir leveringspliktige tilbydere rettigheter og plikter som balanserer privat eiendomsrett opp mot hensynet til konkurranse.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet vil vise til at konkurransevridningen selvfølgelig kan dempes ved å holde maksprisen nede, men da vil man sannsynligvis få et press på service og kvalitet og/eller at staten må bruke stadig mer penger på statlige kjøp av posttjenester for å kompensere.

Komiteens medlem fra Senterpartiet vil peke på at om det skulle bli bortfall av ordinær postomdeling på lørdager, er det viktig å ivareta statens verdier i Posten Norge AS og legge til rette for gode omstillingsprosesser for dem som må miste jobbene sine. Iverksettelsen av dette bør derfor først skje 1. juli 2016. Videre må man få implementert omleggingen av lørdagen før man åpner for full liberalisering av postmarkedet, som derfor ikke bør skje før 1. januar 2017. Dette medlem vil understreke at å åpne hele postmarkedet for konkurranse før denne omstillingen er på plass er å gi Posten Norge en kraftig ulempe i et konkurranseutsatt marked.

2.6 Utleveringspostkasser

Komiteen har merket seg at den nye postloven gjeninnfører en plikt for postmottakere til å ha en postkasse, og at regulering av utleveringspostkasse flyttes fra konsesjon til lov- og forskriftsnivå. Det gis hjemmel til å gi regler om plassering av utleveringspostkasse i forskrift. Komiteen har videre merket seg at leveringspliktig tilbyder kan anmode eier av

postkasse om å flytte denne til et sted som er egnet for utlevering av post.

Komiteens medlem fra Senterpartiet vil vise til at det i proposisjonen blir foreslått å sette et tak på 3 500 unntak fra leveringsplikten ut fra de generelle avstandskravene til postkasseplassering som er fastslått inntil 100 meter og 250 meter fra bosted/næringseiendom i henholdsvis tettbygde og spredtbygde strøk. Dette medlem vil understreke betydningen av at posten skal komme nært fram til alle i hele Norge, og at antall unntak fra leveringsplikten bør begrenses mest mulig. Dette medlem mener at de nærmere kriterier for unntak må behandles politisk av Stortinget, og ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med dette i egnet form.

2.7 Krav til tilbydere

Komiteen er fornøyd med at det stilles krav til registrering av tilbydere i postmarkedet, og hvordan postsendinger skal behandles og sikkerheten i postnettet ivaretas. Det stilles krav til åpenhet om leveringsvilkårene. Komiteen har også merket seg at loven inneholder en ny bestemmelse om utstedelse av politiattest til bruk for vandelskontroll og vurdering av egnethet i forbindelse med ansettelse hos posttilbydere.

2.8 Sanksjoner

Komiteen har merket seg at det foreslås innført en ny hjemmel for å ilegge overtredelsesgebyr for brudd på utvalgte bestemmelser. For øvrig videreføres bestemmelser om tvangsmulkt og øvrige straffebestemmelser.

2.9 Øvrige endringer

Komiteen er fornøyd med at det blir opprettet en brukerklagenemnd. Nemnda skal behandle klager på tilbyder fra forbrukere og små bedrifter i saker som gjelder forbrukerforhold. Klager som ikke gjelder forbrukerforhold behandles av Nasjonal kommunikasjonsmyndighet.

2.10 Økonomiske og administrative konsekvenser

Komiteen har merket seg at et fallende postvolum vil øke behovet for kjøp av ulønnsomme posttjenester. En reduksjon av antall ombæringsdager fra seks til fem forventes å redusere behovet for kjøp av ulønnsomme posttjenester med 400 mill. kroner per år. Komiteen slutter seg til endringen som betyr at det blir frigjort betydelige ressurser til andre viktige samfunnsformål.

Komiteen er opptatt av å videreføre lørdagsombæring av aviser der det ikke eksisterer et alternativt avisbudnett, og forventer at det blir etablert en

løsning som sikrer papiraviser på lørdager i hele landet. Komiteen har merket seg at en slik løsning er kostnadsregnet til mellom 50 og 120 mill. kroner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, har registrert at det foreligger flere rapporter som beskriver effekten av å åpne hele postmarkedet for konkurranse. Flertallet er av den oppfatning at den mest sannsynlige utviklingen i det norske markedet er at eksisterende aktører vil tilby sine produkter i hele markedet med de fordeler det vil ha for næringslivet og kundene, og at det er lite sannsynlig at nye aktører vil etablere seg. Det er også erfaringene fra våre naboland. Flertallet vurderer det slik at nytten for samfunnet som helhet av å åpne for konkurranse i hele postmarkedet og fjerne lørdagsombæringen av post er positiv, og vil redusere statens utgifter samlet sett.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet vil vise til at i den ene utredningen som er gjort på postområdet i Norge det siste året, konkluderer Oslo Economics med at prisforskjellene vil øke ved en liberalisering av postmarkedet.

Disse medlemmer peker på at de konkluderer videre med at behovet for statlig kjøp av posttjenester vil øke mer med konkurranse enn dersom en retten opprettholdes, og at Oslo Economics har beregnet at behovet for statlig kjøp kan bli opptil 1 mrd. kroner per år allerede i 2020, kun som følge av liberaliseringen, og at kostnaden totalt sett vil være cirka 3 mrd. kroner årlig.

Disse medlemmer tror neppe det er politisk vilje hos dagens regjering til statlig kjøp av ulønnsomme posttjenester på opptil 3 mrd. norske kroner i året, og at dermed er sjansene store for at man finansierer dette ved å heve enhetsportoene utover prisstigning og/eller reduserer tjenestetilbudet ytterligere.

Disse medlemmer vil derfor understreke at dersom kundene skal betale, må maksimumsprisen økes dramatisk. Disse medlemmer kan vise til at i Danmark økte portoene for A-post med 40 pst. over natten da markedet ble liberalisert i 2011. I Storbritannia økte portoene for first class og second class letters mellom 20 og 40 pst. fra 2011 til 2012.

3. Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen opprettholde den norske reservasjonen mot at EUs tredje postdirektiv

inntas i EØS-avtalen. Stortinget går imot implementering av EUs tredje postdirektiv i norsk rett.

4. Komiteens tilråding

Komiteen viser til proposisjonen og merknadene og rå Stortinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om posttjenester (postloven)

Kapittel 1 Innledende bestemmelser

§ 1 Formål

Lovens formål er å legge til rette for at brukere over hele landet skal få tilgang til gode og fremtidsrettede posttjenester, og et likeverdig tilbud av leveringspliktige tjenester til overkommelig pris, gjennom effektiv bruk av samfunnets ressurser.

§ 2 Saklig virkeområde

Loven gjelder regelmessig formidling av registrerte og uregistrerte postsendinger mot vederlag, herunder leveringspliktig tjeneste. Virksomhet knyttet til slik formidling, herunder tilhørende infrastruktur, tjenester og utstyr, omfattes. Loven gjelder også formidling av postsendinger til og fra utlandet. Formidling av uadresserte postsendinger og egne postsendinger omfattes ikke.

Kongen kan ved forskrift og enkeltvedtak i tvilstilfeller avgjøre hva som faller inn under lovens virkeområde, og kan gjøre unntak fra lovens saklige virkeområde.

§ 3 Geografisk virkeområde

Loven gjelder for norsk landterritorium, herunder Svalbard. Loven gjelder ikke for Jan Mayen eller bilandene. Kongen kan fastsette unntaks- og særregler som følger av internasjonale overenskomster Norge har sluttet seg til, eller som er nødvendige på grunn av de stedlige forhold.

§ 4 Definisjoner

I loven menes med:

1. *posttjeneste*: tilbud til allmennheten om regelmessig innsamling, sortering, transport og utdeling av postsending mot vederlag
2. *postnett*: den samlede organisasjon, arbeidskraft, infrastruktur og produksjonsutstyr som er nødvendig for å formidle postsending
3. *postsending*: brevpost inntil 2 kg, aviser og blad i abonnement inntil 2 kg og lettgoods inntil 20 kg som er påført mottakerens navn og adresse eller annen entydig identifikasjon, herunder som er adressert i henhold til liste

4. *uregistrert postsending*: postsending som det ikke gis kvittering for ved inn- og utlevering
5. *registrert postsending*: postsending som det gis kvittering for ved innlevering og som utleveres mot kvittering
6. *rekommandert postsending*: postsending som det gis kvittering for ved innlevering og som mottaker får utlevert mot fremvisning av gyldig legitimasjon eller annen entydig identifikasjon og signatur
7. *tilbyder*: enhver som tilbyr posttjeneste
8. *bruker*: fysisk eller juridisk person som benytter posttjeneste, enten som avsender eller som mottaker.

§ 5 Myndighet etter loven

Myndighet etter loven er Kongen, departementet og Nasjonal kommunikasjonsmyndighet. Kongen fastsetter funksjonsfordelingen innen myndigheten, og kan bestemme at andre offentlige myndigheter og private rettssubjekter skal ha myndighet på begrensede områder etter loven.

Kapittel 2 Leveringsplikt

§ 6 Valg av leveringspliktig tilbyder

Myndigheten kan inngå avtale med eller gjennom enkeltvedtak utpeke en eller flere tilbydere med ansvar for å tilby leveringspliktige posttjenester etter § 7. Avtalen skal være tidsbegrenset og kan ikke overdras uten etter tillatelse fra myndigheten.

Valg av leveringspliktig tilbyder skal skje gjennom en åpen, objektiv og ikke-diskriminerende prosess.

Avtalevilkår kan endres ensidig av myndigheten dersom viktige samfunnsforhold eller Norges internasjonale forpliktelser tilsier det, eller når det følger av avtalen.

Myndigheten kan gi forskrift og fatte enkeltvedtak om utvelgelse av leveringspliktig tilbyder.

§ 7 Leveringspliktige posttjenester

Tilbyder med leveringsplikt skal sikre et landsdekkende tilbud av følgende leveringspliktige posttjenester:

1. formidling av brevpost inntil 2 kg, aviser og blad i abonnement inntil 2 kg og lettgoods inntil 20 kg,
2. én innsamling av postsendinger minst fem dager i uken,
3. én utlevering av postsendinger minst fem dager i uken til enhver juridisk eller fysisk persons forretningssted eller faste helårlege bosted,
4. formidling av rekommandert postsending og verdipostsending, begge inntil 2 kg,
5. innenlands formidling av postsendinger til og fra utlandet og

6. vederlagsfri formidling av nærmere fastsatte posttjenester til blinde, svaksynte, krigsfanger og sivilt internerte.

Myndigheten kan gi forskrift om utlevering av aviser i abonnement seks dager i uken til mottakere som ikke har annen avisdistribusjon. Myndigheten kan gi forskrift og fatte enkeltvedtak om omfanget av og krav til de leveringspliktige tjenestene. Myndigheten kan også gi forskrift og fatte enkeltvedtak om geografisk dekningsområde, service og kvalitet, innsamlingsordning og antall og plassering av ekspedisjonssteder.

§ 8 Unntak fra leveringsplikt

Leveringsplikten etter § 7 gjelder bare når mottakeren har kjent adresse med tilstrekkelig merket utleveringspostkasse, postboks eller annen avtalt ordning for mottak av postsendinger, og postsendingen er korrekt adressert til mottakeren.

Leveringsplikten etter § 7 første ledd nr. 2 til 4 gjelder ikke på høytids- og helligdager, og den opphører midlertidig ved ekstraordinære omstendigheter som hindrer normal postgang eller gjør den urimelig kostnadskreven.

Myndigheten kan gi forskrift og fatte enkeltvedtak om unntak fra leveringsplikt, herunder unntak for ekstraordinære omstendigheter eller særlige geografiske forhold.

§ 9 Finansiering av leveringspliktig tjeneste

Myndigheten skal etter anmodning fra en tilbyder som er utpekt gjennom enkeltvedtak etter § 6, dekke nettokostnadene ved offentlige midler dersom tilbyderen påføres en urimelig økonomisk byrde ved å tilby leveringspliktig posttjeneste. Tilbyderen må sammen med kravet om kostnadsdekning legge frem en beregning over nettokostnadene for de leveringspliktige tjenestene.

Myndigheten kan gi forskrift og fatte enkeltvedtak om beregning av kostnader ved å tilby leveringspliktig posttjeneste.

§ 10 Leveringsvilkår og kostnadsorientering

Tilbyder med leveringsplikt skal tilby leveringspliktig posttjeneste til åpne, objektive og ikke-diskriminerende vilkår og til kostnadsorientert og overkommelig pris.

Myndigheten kan fatte enkeltvedtak om leveringspliktig tilbyders plikt til å tilby leveringspliktig posttjeneste på åpne, objektive og ikke-diskriminerende vilkår. Myndigheten kan gi forskrift og fatte enkeltvedtak om valg av kostnadsorienteringsmetode for utpekt leveringspliktig tilbyder etter § 6.

§ 11 Produktregnskap og regnskapsmessig skille

Tilbyder med leveringsplikt skal føre et produktregnskap for regulatoriske formål som viser resultat og balanse for hver av de leveringspliktige tjenestene. Det skal være regnskapsmessig skille mellom leveringspliktige tjenester og annen virksomhet.

Bekreftelse på at regnskapet er i samsvar med første ledd, skal utarbeides av ekstern revisor og offentliggjøres årlig.

Myndigheten kan gi forskrift og fatte enkeltvedtak om produktregnskap og regnskapsmessig skille, herunder krav til rapportering og offentliggjøring.

§ 12 Formidling av forhåndsstemmer ved valg

Myndigheten kan inngå avtale med tilbyder eller pålegge tilbyder med leveringsplikt å sikre innsamling og utlevering av forhåndsstemmer innenriks siste helg før valgdag ved stortings-, fylkestings- og kommunestyrevalg.

Merkostnader ved avtale eller pålegg etter første ledd skal dekkes av myndigheten.

Myndigheten kan gi forskrift eller fatte enkeltvedtak om formidling av forhåndsstemmer ved valg etter første ledd.

§ 13 Enhetsporto

Tilbyder med leveringsplikt skal tilby geografisk enhetsporto for enkeltsendinger av leveringspliktig brevpost inntil 50 gram.

Myndigheten kan gi forskrift og fatte enkeltvedtak om enhetsporto, herunder fastsettelse av enhetsporto, når leveringspliktig tilbyder er utpekt etter § 6.

§ 14 Verdenspostkonvensjonen

Myndigheten kan stille krav om at tilbyder med leveringsplikt skal oppfylle de plikter som følger av Verdenspostkonvensjonen og tilhørende regelverk. Verdenspostkonvensjonen er regelverket utformet av FN-organisasjonen Verdenspostforeningen (UPU) og som regulerer internasjonal postdistribusjon.

Myndigheten kan gi tillatelse til at andre enn tilbyder med leveringsplikt skal kunne utveksle postsending over landegrensener etter reglene i Verdenspostkonvensjonen.

Myndigheten skal notisere Verdenspostforeningen om hvilke tilbydere av posttjenester som ivaretar norske forpliktelser etter Verdenspostkonvensjonen etter første ledd. Myndigheten skal også notisere tilbydere med tillatelse etter annet ledd til Verdenspostforeningen.

Myndigheten kan gi forskrift og fatte enkeltvedtak om internasjonale forpliktelser vedtatt av Verdenspostforeningen. Myndigheten kan gi forskrift og fatte enkeltvedtak om tildeling og vilkår for tillatelse etter annet ledd.

§ 15 *Unntak fra formidlingsplikt for postsending fra utlandet*

Tilbyder med leveringsplikt har ikke plikt til å videreformidle postsending fra utlandet i Norge når en avsender som er bosatt eller hjemmehørende i Norge eller i et tredjeland, sender et så stort antall postsendinger fra utlandet at det foreligger en klar økonomisk gevinst.

Tilbyder med leveringsplikt som mottar postsending fra utenlandsk tilbyder som er notifisert Verdenspostforeningen i henhold til Verdenspostkonvensjonen artikkel 2, har rett til å få dekket kostnader som er påløpt i forbindelse med mottak og videreformidling av internasjonale postsendinger etter første ledd. Retten til kostnadsdekning gjelder både for postsending formidlet fysisk til utlandet og for postsending produsert i utlandet. Kravet rettes mot avsenderen eller, dersom denne ikke betaler, mot tilbyder i utlandet.

Tilbyder med leveringsplikt skal informere myndigheten om formidlingsnekt etter første ledd og krav om betaling etter annet ledd så snart postsendingen er mottatt. Myndigheten kan innen tre uker etter at informasjonen ble mottatt, pålegge leveringspliktig tilbyder å formidle postsending uten betaling etter første ledd når vilkårene etter første eller annet ledd ikke er oppfylt.

Myndigheten kan gi forskrift og fatte enkeltvedtak om formidlingspliktig postsending fra utlandet når Verdenspostforeningens regelverk gir grunnlag for det.

§ 16 *Befordringsplikt*

Myndigheten kan pålegge rutetransportselskap å ta med leveringspliktige postsendinger mot vederlag for tilbyder med leveringsplikt.

Vederlaget skal være kostnadsorientert. Myndigheten kan vedta at pålegget skal tre i kraft før endelig vederlag er fastsatt.

Myndigheten kan gi forskrift og fatte enkeltvedtak om rutetransportselskapenes plikt til å befordre postsendinger. Myndigheten kan i tvilstilfeller ved enkeltvedtak avgjøre hva som er å anse som et rutetransportselskap etter første ledd. Myndigheten kan også gi forskrift og fatte enkeltvedtak om kostnadsberegning etter annet ledd.

§ 17 *Sikkerhet og beredskap*

Tilbyder med leveringsplikt skal tilby posttjeneste med forsvarlig sikkerhet for brukerne i fred, krise og krig. Tilbyderen skal opprettholde nødvendig beredskap og viktige samfunnsaktører skal prioriteres ved behov.

Myndigheten kan gi forskrift, fatte enkeltvedtak og inngå avtale om sikkerhet og beredskap.

§ 18 *Frimerker*

Det kreves tillatelse fra myndigheten for å utgi frimerker eller andre frankeringsmidler påført «Norge» eller «Noreg». Slik tillatelse kan bare gis til leveringspliktig tilbyder.

Frimerker skal ikke utformes slik at de fremstår som støtende for personer eller stater, eller være av politisk karakter. Det kan utgis frimerker som markerer viktige politiske personer eller organisasjoner.

Myndigheten kan gi forskrift og fatte enkeltvedtak om frimerker og andre frankeringsmidler.

§ 19 *Utleveringspostkasse*

Eier eller bruksberettiget av fast, helårig bolig eller næringseiendom skal oppstille utleveringspostkasse eller tilsvarende for mottak av postsendinger til eiendommens postmottakere. Leveringspliktig tilbyder kan anmode eier av utleveringspostkasse om å flytte utleveringspostkassen til egnet sted.

Dersom det settes opp utleveringspostkasser for fritidseiendom eller sesongbasert bosetting, skal disse plasseres ved nærmeste ordinære stopp i postruten, når ikke annet er avtalt.

Myndigheten kan gi forskrift om plassering av utleveringspostkasse, herunder om avstandskrav for tettbygd og spredtbygd strøk og særlige regler for levering til bevegelseshemmede. Myndigheten kan gi forskrift om unntak fra slike avstandskrav, herunder antallet faste, helårige boliger eller næringseiendommer som kan omfattes av unntaket. Myndigheten kan gi forskrift om krav til merking av utleveringspostkasse.

Kapittel 3 Generelle bestemmelser

§ 20 *Registrering*

Tilbyderen plikter å registrere seg hos myndigheten senest samtidig med at posttjeneste tilbys.

Myndigheten kan gi forskrift om registreringsplikten, herunder om registreringsmåte, registreringsinnhold og om unntak fra registreringsplikt. Myndigheten kan om nødvendig gi forskrift med krav om forhåndsgodkjenning av tilbydere.

§ 21 *Krav til kvalitet, måling og rapportering*

Myndigheten kan gi forskrift om krav til tjenestetkvalitet, måling av tjenestetkvalitet og offentliggjoring av målt kvalitet for posttjeneste.

Myndigheten kan gi forskrift om krav til årlig rapportering fra tilbydere.

§ 22 *Leveringsvilkår og offentliggjoring*

Tilbyderen skal utarbeide og offentliggjøre leveringsvilkår.

Myndigheten kan gi forskrift om leveringsvilkår og offentliggjøring, herunder spesifisere hvilke posttjenester plikten skal gjelde for, krav til hva det skal informeres om, og på hvilken måte. Myndigheten kan gi forskrift og fatte enkeltvedtak som gjør unntak fra plikten i første ledd.

§ 23 Håndtering og oppbevaring

Tilbyderen skal håndtere og oppbevare postsendning forsvarlig for å unngå tap av og skade på postsendingen.

Tilbyderen skal gjennomføre nødvendige og forholdsmessige tiltak for å sikre at uvedkommende ikke får tilgang til postsendinger.

Myndigheten kan gi forskrift og fatte enkeltvedtak om håndtering av postsending.

§ 24 Merkeplikt

Myndigheten kan gi forskrift om at postsendinger skal merkes med tilbyderens firmanavn, om vilkår for slik merking og om unntak fra plikten.

§ 25 Avsenders råderett

En avsender har råderett over postsending til den er utlevert til mottakeren.

Myndigheten kan gi forskrift om avsenderens råderett, herunder om kostnadsdekning for bruk av råderetten.

§ 26 Utlevering og retur av feiladressert postsending

Tilbyderen skal søke å utlevere feiladressert post til adressaten. Dersom postsendingen ikke kan formidles til adressaten, skal den returneres til avsenderen.

Myndigheten kan gi forskrift og fatte enkeltvedtak om utlevering og retur av feiladressert postsending.

§ 27 Ikke-leverbar postsending

Tilbyderen skal sikre forsvarlig behandling av ikke-leverbar postsending. Med ikke-leverbar postsending menes postsending som grunnet feilaktig eller mangelfull adressering ikke kan formidles til verken mottakeren eller avsenderen.

Myndigheten kan inngå avtale med eller pålegge én tilbyder å ha godkjent system for forsvarlig behandling av ikke-leverbar postsending.

Myndigheten skal godkjenne system for forsvarlig behandling av ikke-leverbar postsending som oppfyller alle krav oppstilt i eller i medhold av loven.

En tilbyder med godkjent system kan åpne ikke-leverbar postsending for å identifisere avsenderen eller mottakeren. Tilbydere som ikke selv har godkjent system, skal overlate ikke-leverbar postsending til en tilbyder med slikt system.

En tilbyder med godkjent system plikter å tilby åpning av ikke-leverbar postsending som en tjeneste på kommersielle vilkår.

Myndigheten kan gi forskrift og fatte enkeltvedtak om behandling av ikke-leverbar postsending og om tilbyderes rett til å selge, gi bort eller destruere slike postsendinger.

§ 28 Erstatning for tap, skade og forsinkelse

Tilbyderen skal betale erstatning for registrert postsending som skades eller går tapt i tiden fra innlevering til utlevering. Tilbyderen skal betale erstatning for registrert postsending som er forsinket, når det er betalt et særlig vederlag for at postsendingen skal komme raskt frem, eller for at den skal komme frem til særskilt avtalt leveringstidspunkt eller leveringsperiode. Erstatningsansvaret begrenses etter § 29.

Tilbyderen skal offentliggjøre erstatningsvilkår for tap, skade og forsinkelse.

Tilbyderen kan fastsette leveringsvilkår om rett til erstatning utover det som følger av denne bestemmelsen.

Krav om erstatning foreldes etter ett år, regnet fra dagen etter at postsendingen er innlevert til tilbyderen.

Myndigheten kan ved forskrift fastsette krav til hvilke vilkår som kan fastsettes for tilbyderens ansvar for tap, skade og forsinkelse, herunder om offentliggjøring av vilkårene.

§ 29 Ansvarsbegrensning

Tilbyderen er ikke erstatningspliktig for tap, skade eller forsinkelse etter § 28 som skyldes:

1. feil eller forsømmelse fra den skadelidtes side
2. postsendings beskaffenhet
3. mangelfull emballering eller
4. forhold og følger som tilbyder ikke kunne unngå eller avverge.

Skyldes tap, skade eller forsinkelse en tredjepart som tilbyderen benytter for helt eller delvis å formidle postsending, er tilbyderen bare ansvarsfri om også tredjeparten vil være ansvarsfri etter første ledd.

Tilbyderen er ikke ansvarlig for følgeskader.

Ansvarsbegrensningen i første til tredje ledd gjelder ikke dersom annet er avtalt.

Myndigheten kan gi forskrift om ansvarsbegrensning.

§ 30 Taushetsplikt

Tilbyderen og enhver som utfører arbeid eller tjeneste for tilbyderen, plikter å bevare taushet om informasjon som vedkommende gjennom sin virksomhet får kjennskap til. Taushetsplikten gjelder også etter at vedkommende har avsluttet arbeidet eller tjenesten. Taushetsplikten gjelder informasjon om:

1. avsender og mottakers bruk av posttjeneste,
2. avsender og mottakers forretningsmessige eller personlige forhold og
3. innhold i postsendning.

Informasjonen kan ikke, utover lovlige behandlingsformål, nyttes i egen virksomhet.

Tilbyderen plikter å gjennomføre tiltak for å hindre at uvedkommende får kjennskap til informasjonen.

Taushetsplikten er ikke til hinder for at informasjon etter første ledd nr. 1 og 2 gis til annen myndighet i medhold av lov eller etter fullmakt gitt i medhold av lov. Taushetsplikten er heller ikke til hinder for at politiet undersøker om postsendning inneholder narkotika, eksplosiver, utgangsstoffer for eksplosiver eller radioaktivt materiale uten å åpne den. De som foretar slike undersøkelser, har taushetsplikt etter første ledd når det gjelder forhold som ikke angår oppdraget.

Adresseinformasjon, jf. § 37, som er gradert etter beskyttelsesinstruksen, er underlagt taushetsplikt. Adresseinformasjon som er gradert «strengt fortrolig», skal ikke utleveres til andre enn Folkeregisteret og skal ikke utleveres etter tredje ledd.

Brudd på taushetsplikten straffes etter straffeloven §§ 209 og 210.

Myndigheten kan gi forskrift om taushetsplikt og om unntak fra taushetsplikt.

§ 31 *Politiattest*

Tilbyderen skal kreve fremleggelse av ordinær politiattest, jf. politiregisterloven § 40, ved tilbud om stilling som medfører behandling av postsendinger. For ansettelse i særlig betrodde stillinger kan det kreves uttømmende og utvidet politiattest, jf. politiregisterloven § 41.

Politiattest etter første ledd skal vise om vedkommende er siktet, tiltalt, ilagt forelegg eller er dømt for brudd på straffelovens bestemmelser om vinningskriminalitet, narkotikakriminalitet, organisert kriminalitet, terrorhandlinger eller deltakelse i voldelige sammenslutninger med et politisk formål.

Myndigheten kan gi forskrift om bruk av politiattest, herunder om hvilke lovbrudd attesten skal vise.

§ 32 *Sikkerhet i postnettet*

Tilbyderen skal undersøke, og om nødvendig selv eller ved hjelp av kompetent personell, åpne en postsendning når det er mistanke om at postsendingen i seg selv er farlig å sende, eller det er mistanke om at den ikke er forsvarlig innpakket og av den grunn antas å kunne skade postnettet eller andre postsendinger.

Tilbyderen kan avbryte formidling av postsendning som er omfattet av første ledd. Tilbyderen skal gi avsenderen melding hvis postsendingen har vært

åpnet eller formidlingen avbrytes dersom avsenderens navn og adresse er kjent. Dersom avsenderens navn og adresse ikke er kjent, skal mottakeren varsles om at postsendingen har vært åpnet, eller at formidlingen er avbrutt.

Tilbyderen kan destruere postsendning som er farlig å sende, jf. første ledd. Tilbyderen skal før destruering om mulig informere avsenderen om dette.

Myndigheten kan gi forskrift og fatte enkeltvedtak om sikkerhet i postnettet, herunder om hvilke postsendinger som faller inn under første ledd.

Kapittel 4 Felles bruk av postnett

§ 33 *Tilbyderens tilgang til utleveringspostkasse*

Tilgang til utleveringspostkasse som ikke er tilgjengelig for allmennheten, skal avtales med postkasseseieren. Når avtale ikke kommer i stand, kan myndigheten gi leveringspliktig tilbyder tillatelse til å kreve tilgang til slik utleveringspostkasse. I særlige tilfeller kan myndigheten også gi andre tilbydere tillatelse til å kreve tilgang. Myndigheten kan sette vilkår for å gi tillatelse.

Eier av postboksanlegg skal gi tilbyderen tilgang til å få distribuert postsendinger i postboksanlegg.

Tilbyderen skal dekke kostnader ved tilgang etter første og annet ledd.

Myndigheten kan gi forskrift og fatte enkeltvedtak om tilgang til utleveringspostkasse og postboksanlegg.

§ 34 *Videreformidling av postsendning*

Leveringspliktig tilbyder skal imøtekomme enhver rimelig anmodning fra en annen tilbyder om videreformidling av postsendinger. Med videreformidling menes formidling av postsendinger til adressat på vegne av en annen tilbyder. Videreformidling skal tilbys andre tilbydere på åpne, objektive og ikke-diskriminerende vilkår.

Myndigheten kan gi forskrift og fatte enkeltvedtak om omfanget av plikten til å tilby videreformidling.

§ 35 *Offentlig postnummersystem*

Postnummersystemet forvaltes som en offentlig fellesressurs av myndigheten. I forvaltningen skal det tas hensyn til ressursbegrensninger, legges vekt på effektiv bruk av ressursen og konsekvenser for berørte tilbydere og brukere.

Større endringer i det offentlige postnummersystem skal høres hos registrerte tilbydere av posttjeneste, berørte kommuner, Statens kartverk og berørte offentlige myndigheter og andre særlig berørte. Endringer i postnummersystemet skal offentliggjøres på en hensiktsmessig måte.

Endring etter annet ledd kan tidligst gjennomføres seks måneder etter at enkeltvedtak om endring er fattet, med mindre noe annet besluttes av myndigheten.

Myndigheten er ikke erstatningsansvarlig ved tildeling, omdisponering og andre endringer av postnummer.

Myndigheten kan gi forskrift og fatte enkeltvedtak om forvaltning og drift av det offentlige postnummersystemet.

§ 36 Tildeling av postnummer

Myndigheten forvalter det offentlige postnummersystemet, jf. § 35, og skal imøtekomme enhver rimelig anmodning fra en tilbyder om tildeling av postnummer. Ved vurdering av om anmodningen er rimelig, skal det legges vekt på ressursbegrensninger, effektiv bruk av ressursen, tilbyderens behov og konsekvenser for berørte postmottakere. Postnummer skal ved enkeltvedtak så langt mulig tildeles tilbydere på åpne, objektive og ikke-diskriminerende vilkår.

En bruker kan anmode om endring av eget postnummer. Avgjørelser som avviser brukers anmodning, regnes ikke som enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2.

Myndigheten kan gi forskrift om tildeling av postnummer.

§ 37 Adresseregister og reservasjon mot utlevering av adresseopplysninger

Tilbyder med leveringsplikt skal etablere og drifte et adresseregister. Leveringspliktig tilbyder skal motta melding om flytting og andre adresseopplysninger og sikre løpende oppdateringer av adresseregisteret.

Tilbyder med leveringsplikt skal tilby tilgang til adresseendringer for registrerte tilbydere på åpne, objektive og ikke-diskriminerende vilkår og til kostnadsorientert pris.

Det skal tilbys en gratis reservasjonsordning mot utlevering av adresseopplysninger til allmennheten. Adresseopplysninger som er omfattet av reservasjon, kan bare utleveres til registrert tilbyder etter § 20, Folkeregisteret og annen offentlig myndighet.

Adresseopplysninger som i Folkeregisteret er gradert med hjemmel i beskyttelsesinstruksen skal underlegges særskilt tilgangsbegrensning, jf. § 30. Adresseopplysninger gradert «strengt fortrolig» skal ikke utleveres til andre enn Folkeregisteret.

Myndigheten kan gi forskrift og fatte enkeltvedtak om forvaltning av adresseregister og oppdatering av adresseopplysninger.

Kapittel 5 Konfliktløsning og klage

§ 38 Megling i tvister mellom tilbydere

I tvister mellom tilbydere om rettigheter og plikter fastsatt i eller i medhold av denne loven, kan myndigheten etter skriftlig anmodning fra en part megle for å oppnå enighet mellom partene. Begge parter må samtykke til megling. Myndigheten skal avvise meglingsanmodningen dersom vilkårene for megling ikke er til stede, eller dersom myndigheten etter en helhetsvurdering finner at saken ikke egner seg for megling. Meglingen skal avsluttes senest fire måneder etter mottatt meglingsanmodning.

Myndigheten kan fastsette tidsfrister og andre vilkår knyttet til meglingen. Myndigheten kan på ethvert tidspunkt avbryte meglingen.

§ 39 Tilbyders klageordning

Tilbyderen skal ha en klageordning for egne brukere.

Klageordningen skal være gratis, enkel å bruke og sikre at klager behandles rettferdig og raskt. Avgjørelser i klagesaker skal begrunnes.

Tilbyderen skal opplyse brukere om klageordningen og om klageadgang til brukerklagenemnd etter § 40.

Myndigheten kan gi forskrift om omfang, innhold, rapportering og organisering av klageordning etter første ledd.

§ 40 Brukerklagenemnd for posttjenester

Brukerklagenemnda for posttjenester skal behandle klager på posttjenester i forbrukerforhold. Både forbrukere og små bedrifter omfattes av klageordningen.

Klageadgangen er subsidiær, og klageren må først rette klagen til tilbyderen etter § 39. Klageren kan likevel bringe tvisten direkte inn for Brukerklagenemnda når:

1. tilbyderen ikke skriftlig har orientert klageren om forventet behandlingstid innen tre uker etter at tilbyderen mottok klagen, eller
2. tilbyderen ikke har gitt endelig svar på klagen innen rimelig tid.

Brukerklagenemndas avgjørelser skal ikke være rettslig bindende. Brukerklagenemnda skal sikre en rettferdig, rimelig og hurtig behandling av tvister etter første ledd. Forvaltningslovens bestemmelser kommer ikke til anvendelse for Brukerklagenemnda.

En tilbyder som omfattes av klageordningen, plikter å la Brukerklagenemnda behandle tvister mellom tilbyderen og en klager. Brukerklagenemndas virksomhet skal finansieres av tilbyderen.

Myndigheten kan gi forskrift eller enkeltvedtak om etableringen av Brukerklagenemnda, herunder om nemndas oppnevning, sammensetning, organisering

ring og rapportering, og om nemndsmedlemmenes plikter. Myndigheten kan i forskrift eller enkeltvedtak avgrense Brukerklagenemndas kompetanse, fastsette regler for saksbehandling og finansiering, og kan i særlige tilfeller unnta tilbydere fra ordningen.

§ 41 Klage til myndigheten

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet skal behandle klager

1. fra brukere i tvister om posttjeneste som ikke faller inn under Brukerklagenemndas kompetanse etter § 40,
2. i tvister mellom tilbydere av posttjeneste og
3. i tvister mellom eier av utleveringspostkasser eller postboksanlegg etter § 33 og tilbyder av posttjeneste.

Departementet er klageinstans for enkeltvedtak fattet av Nasjonal kommunikasjonsmyndighet med hjemmel i eller i medhold av denne lov. Klager fremsettes overfor Nasjonal kommunikasjonsmyndighet, jf. forvaltningsloven § 32.

Kongen kan gi forskrift om hvem som er klageinstans i klagesaker av konkurransemessig karakter, jf. § 5.

Kapittel 6 Tilsyn og sanksjoner

§ 42 Tilsyn

Myndigheten skal føre tilsyn med at krav fastsatt i eller i medhold av loven er oppfylt. Myndigheten kan nytte bistand fra andre ved utførelsen av tilsynet og kan ta stikkprøver, foreta målinger og annen kontroll uten forhåndsvarsel.

Myndigheten kan gi forskrift og fatte enkeltvedtak om tilsyn.

§ 43 Medvirkning ved tilsyn

Tilbyderen har plikt til å sørge for at myndigheten har uhindret adgang til virksomheten og til lokaler med utstyr knyttet til formidling av postsendinger. Nødvendig dokumentasjon skal gjøres tilgjengelig for myndigheten. Tilbyderen, dennes representant eller den som utfører oppdrag på vegne av tilbyderen, kan pålegges å være til stede under tilsynet.

§ 44 Opplysningsplikt

Myndigheten kan kreve opplysninger fra tilbyderen som er nødvendige for gjennomføring av loven, vedtak gitt i medhold av loven, eller forpliktelser som følger av internasjonale overenskomster som Norge har sluttet seg til.

Opplysningene kan kreves utlevert skriftlig eller muntlig innen en fastsatt frist.

Taushetsplikt som følger av § 30, annen lovgivning, pålegg eller avtale, er ikke til hinder for opplysningsplikten.

Myndigheten kan gi forskrift og fatte enkeltvedtak om opplysningsplikten.

§ 45 Internasjonal utveksling av taushetsbelagt informasjon

Myndigheten kan uten hinder av lovbestemt taushetsplikt gi relevant informasjon om markedet for posttjenester til internasjonale organisasjoner for å oppfylle Norges internasjonale avtaleforpliktelser.

Ved utlevering av opplysninger etter første ledd skal myndigheten stille som vilkår at opplysningene bare kan formidles videre med samtykke fra myndigheten, og bare for det formålet som samtykket omfatter.

Myndigheten kan gi forskrift og fatte enkeltvedtak om utveksling av taushetsbelagt informasjon mellom myndigheten og annen myndighet eller internasjonal organisasjon.

§ 46 Pålegg om retting og endring mv.

Myndigheten kan ved enkeltvedtak pålegge retting eller opphør av ulovlige forhold og fastsette vilkår som skal sikre samsvar med krav fastsatt i eller i medhold av loven.

Myndigheten kan ved enkeltvedtak pålegge avtaleinngåelse og stille krav til utforming av avtalevilkår i avtaler mellom tilbydere og mellom tilbyder og bruker.

§ 47 Oppsigelse og tilbakekall

Myndigheten kan si opp en avtale etter § 6 eller trekke tilbake tillatelse gitt i medhold av § 18 når det foreligger vesentlige eller gjentatte brudd på vilkårene og pålegg om retting etter § 46 ikke er etterkommet, eller når andre samfunnsviktige forhold gjør det nødvendig. Myndigheten kan trekke tilbake tillatelse gitt i medhold av § 33 første og annet ledd når det foreligger brudd på vilkårene for tilgang.

Tilbakekall av tillatelse etter § 18 eller oppsigelse etter første ledd får virkning ett år etter at det er gitt forhåndsvarsel etter forvaltningsloven. Dersom brudd på vilkår utgjør en overhengende fare for at tilbud om leveringspliktig posttjenester ikke opprettholdes, kan tilbakekallet gis umiddelbar virkning.

§ 48 Internkontroll

Myndigheten kan gi forskrift og fatte enkeltvedtak om etablering av interne kontrollsystem, endring av kontrollsystem og dokumentasjon for å sikre at kravene fastsatt i eller i medhold av denne loven er oppfylt.

§ 49 Overtredelsesgebyr

Myndigheten kan ilegge en fysisk person eller et foretak overtredelsesgebyr dersom personen, foreta-

ket eller noen som handler på vegne av foretaket, forsettlig eller uaktsomt:

1. overtrer §§ 7, 13, 17, 18, 20, 26, 30, 32, 33, 34, 43 eller 44,
2. overtrer forskrift gitt med hjemmel i §§ 7, 9, 10, 12, 17, 18, 20, 21, 24, 25, 26, 27, 28, 32, 33, 34, 42 eller 44,
3. unnlater å etterkomme enkeltvedtak fastsatt med hjemmel i §§ 7, 10, 16, 17, 18, 26, 32, 33, 34, 42, 44, 46 eller 48
4. gir uriktige eller ufullstendige opplysninger til myndigheten.

Ved fastsettelse av overtredelsesgebyrets størrelse skal det særlig legges vekt på overtredelsens grovhet og varighet, utvist skyld og foretakets omsetning.

Adgangen til å pålegge gebyr foreldes etter fem år. Foreldelsesfristen begynner å løpe når overtredelsen er opphørt. Fristen avbrytes når myndigheten meddeler at et foretak er mistenkt for overtredelsen.

Myndigheten kan gi forskrift om utmåling av overtredelsesgebyr.

§ 50 *Tvangsmulkt*

For å sikre at krav fastsatt i eller i medhold av loven oppfylles, kan myndigheten fastsette en løpende tvangsmulkt overfor den ansvarlige inntil lovstridig virksomhet opphører.

Tvangsmulkten begynner å løpe dersom den ansvarlige oversitter den frist for retting av forholdet som myndigheten har fastsatt i vedtaket om tvangsmulkt, og løper så lenge det ulovlige forholdet varer. Dersom det er grunn til å anta at et pålegg ikke vil bli overholdt, kan tvangsmulkt varsles samtidig med pålegget.

Myndigheten kan i særlige tilfeller helt eller delvis frafalle kravet om påløpt mulkt.

Myndigheten kan gi forskrift om ileggelse av, størrelse, utmåling og frafall av påløpt tvangsmulkt.

§ 51 *Straff*

Med bøter eller fengsel inntil seks måneder straffes den som forsettlig eller uaktsomt:

1. overtrer §§ 18, 20, 23, 32, 37, 43, 44 eller 46
2. overtrer forskrift gitt med hjemmel i §§ 20, 21 eller 44
3. unnlater å etterkomme enkeltvedtak fastsatt med hjemmel i §§ 44 eller 46
4. gir uriktige eller ufullstendige opplysninger til myndigheten, jf. § 44.

§ 52 *Instruksjonsadgang*

Departementet kan pålegge Nasjonal kommunikasjonsmyndighet å behandle saker innenfor lovens virkeområde.

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet kan ikke instrueres, verken generelt eller i den enkelte sak, ved

behandling av saker etter kapittel 4 om felles bruk av postnett.

Kapittel 7 Gebyr og ekspropriasjon

§ 53 *Gebyr til Nasjonal kommunikasjonsmyndighet*

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet kan kreve gebyr fra tilbydere av posttjenester til dekning av kostnader knyttet til forvaltningsoppgaver etter denne loven.

Myndigheten kan gi forskrifter om gebyr til Nasjonal kommunikasjonsmyndighet, herunder kan tilbydere med liten omsetning unntas fra gebyrplikten.

§ 54 *Innkrevning av tvangsmulkt, overtredelsesgebyr, gebyr mv.*

Endelig vedtak om gebyrer som fastsettes etter § 53, tvangsmulkt etter § 50 eller overtredelsesgebyr etter § 49 er tvangsgrunnlag for utlegg.

Innkrevning av krav som nevnt i første ledd kan pålegges Statens innkrevingssentral.

§ 55 *Ekspropriasjon*

Myndigheten kan fatte vedtak om ekspropriasjon av bruksrett til fast eiendom til fordel for tilbyder med leveringsplikt for å sette opp innsamlings- og utleveringspostkasser og nødvendig innretning for plassering av postkasser. Ekspropriasjon kan bare finne sted når det er nødvendig av hensyn til rasjonell postomdeling. Eier eller bruksberettiget kan kreve at postkasse flyttes eller fjernes fra eiendommen når dette er nødvendig av hensyn til en hensiktsmessig utnyttelse av eiendommen eller bruksretten.

Det skal ytes vederlag for den byrden ekspropriasjonsvedtaket antas å påføre eieren eller den bruksberettigede. Vederlaget fastsettes ved skjønn dersom partene ikke kommer til enighet om vederlagets størrelse, jf. lov 1. juni 1917 nr. 1 om skjønn og ekspropriasjonssaker. Skjønnen styres av lensmannen, namsfogden eller politistasjonssjef med sivile rettspleieoppgaver.

Lov 23. oktober 1959 nr. 3 om oreigning av fast eiendom gjelder så langt den passer.

Myndigheten kan gi forskrift om ekspropriasjon, herunder fastsette vilkår.

Kapittel 8 Avsluttende bestemmelser

§ 56 *Ikrafttredelse*

Loven trer i kraft fra det tidspunkt Kongen bestemmer. Kongen kan bestemme at de enkelte bestemmelser skal tre i kraft på ulikt tidspunkt.

Fra den tid loven trer i kraft oppheves lov 29. november 1996 nr. 73 om formidling av landsdekkende postsendinger.

§ 57 *Overgangsbestemmelser*

Inntil det er inngått avtale med eller utpekt tilbyder med leveringsplikt, utpekes Posten Norge AS som leveringspliktig tilbyder.

Konsesjon til Posten Norge AS av 18. desember 2012 videreføres, med unntak av punkt 3.5, 3.8.1 og 3.8.2, kapitlene 4 og 5, og punkt 6.1, 6.2 og 6.3, inntil ny avtale eller vedtak som utpeker leveringspliktig tilbyder trer i kraft, eller konsesjonen på annet vis opphører. Ved motstrid mellom bestemmelser i konsesjon og lov skal bestemmelsene i loven ha forrang.

Departementet kan i enkeltvedtak endre konsesjonen inntil ny avtale eller vedtak som utpeker leveringspliktig tilbyder trer i kraft, eller konsesjonen opphører.

Enkeltvedtak med hjemmel i lov 29. november 1996 nr. 73 om formidling av landsdekkende postsendinger som er i kraft ved denne lovs ikrafttredelse, skal fortsatt gjelde.

§ 58 *Endring i andre lover*

Fra den tid loven trer i kraft, gjøres følgende endringer i andre lover:

1. I lov 20. desember 1974 nr. 68 om vegfraktavtaler skal § 2 første ledd lyde: Loven gjelder ikke befordring av døde, befordring av flyttegods eller befordring som omfattes av *postloven*.

2. I følgende bestemmelser skal uttrykkene «postoperatør» og «postoperatøren» erstattes av uttrykkene «tilbyder av posttjenester» og «tilbyderen av posttjenester»:

- a) lov 13. august 1915 nr. 5 om domstolene §§ 146 og 163 a
- b) lov 27. mai 1932 nr. 2 om vekslers § 45 femte ledd
- c) lov 27. mai 1932 nr. 3 om chekker § 42 femte ledd
- d) lov 18. juni 1965 nr. 6 om sameige § 16
- e) lov 16. desember 1966 nr. 9 om anke til Trygderetten § 27 første ledd
- f) lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker § 30
- g) lov 15. desember 1967 nr. 9 om patenter § 73 første ledd
- h) lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker § 118 første ledd og § 211 første ledd
- i) lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart § 10-2 første ledd
- j) lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd § 21-4 første ledd
- k) lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister § 22-3 nr. 1.

3. I lov 6. mars 2009 nr. 11 om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering mv. gjøres følgende endringer:

§ 4 første ledd nr. 10 skal lyde:

10. *tilbyder av posttjenester ved formidling av verdisendinger,*

§ 12 annet ledd nr. 2 skal lyde:

2. *leveringspliktig tilbyder av posttjenester.*

Oslo, i transport- og kommunikasjonskomiteen, den 2. juni 2015

Eirin Sund

fung. leder

Helge Orten

ordfører

